

מחנות הכשרה-עבודה ליהודים בגרמניה

האגודה המרכזית של יהודי גרמניה (Reichsvertretung der deutschen Juden) הפעילה, בפקוח הגסטאפו, בין 1939 ל-1943 מעל 50 מחנות עבודה והכשרה ליהודים. מחציתם הייתה באזור ברנדנבורג ועבדו בהם בעבודות יערנות. אחד המחנות האלה היה האסנפלדה.

חוות ההכשרה בנינדורף - קיבוץ ההכשרה בנינדורף הוקם במרץ 1932. היתה זו חווה גדולה, 3,000 דונם, של אדמה חקלאית פורייה. הקהילה היהודית בברלין רכשה, עוד לפני עליית היטלר לשלטון, את המשק הגדול הזה. הכוונה היתה להקנות לצעירים יהודים ידיעות בחקלאות על ענפיה השונים ובהדרכה מתאימה. בחווה היו פלחה ממוכנת, גן-ירק, גידול בקר ועופות, לימוד מכונות חקלאיות וכדומה.

פעילות זו נעשתה על פי הסיסמה החדשה של "אומשכטונג" (הסבה מקצועית). תנאי הדיור והכלכלה היו טובים והעבודה היתה קשה אך פורייה מאד מבחינת לימוד המקצוע. מחצית ה"חניכים" בנינדורף השתייכו לתנועה הציונית כחברי "החלוץ". היו כאלה שחשבו להיות חקלאים על אדמת גרמניה, והיו גם מועמדים להתיישבות בארגנטינה.

העבודה החקלאית הוצאה לפועל בשיתוף ובהדרכה של פועלים נוצרים. משטר העבודה והלימודים היה נוקשה והמשמעת מוקפדת. עונשים קשים וגירוש מן המקום, על עבירות של החניכים, היו דברים של יום יום.